

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE

BESLISSING

NR. 2019/009

28 JUNI 2019

REPERTORIUMNR. GC/19/A0029

INZAKE : de heer _____ en mevrouw _____ wonende te _____
(verzoekende partij), beiden aanwezig ter zitting

TEGEN :

_____ (eerste verwerende partij);

_____ (tweede verwerende partij).

1. Over het procedureverloop

Gelet op de brief dd. 12 mei 2019 van de heer _____ en mevrouw _____ gericht aan Kind en Gezin; gelet op het verzoek dd. 23 mei 2019 van de heer en mevrouw _____ om de beroepsprocedure bij de Geschillencommissie op te starten aangezien zij niet akkoord gaan met het standpunt van de betrokken uitbetalingsactoren inzake de toekenning van de kinderbijslag voor hun nieuw samengesteld gezin (cf. enerzijds de e-mail dd. 13 maart 2019 van de uitbetalingsactor _____ en anderzijds de e-mail dd. 4 april 2019 van de uitbetalingsactor _____

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie van 4 juni 2019 waarbij aan verzoekende partij de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld.

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 28 juni 2019 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen.

Gelet op het feit dat verzoekende partij op de zitting van 28 juni 2019 aanwezig was en waarbij de heer _____ en mevrouw _____ hun standpunt mondeling toelichtten.

Gelet op het feit dat de verwerende partijen niet op de zitting zijn verschenen of zich hebben laten vertegenwoordigen.

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak

Na de echtscheiding van mevrouw [naam] en de heer [naam] in 2013 (echtscheiding met onderlinee toestemming – 'EOT') werd de kinderbijslag voor hun kinderen [naam] en [naam] betaald aan de moeder [naam].

Sinds 17 februari 2017 is de heer [naam] wettelijk samenwonend met mevrouw [naam] en haar twee kinderen, [naam] en [naam].

Sinds 24 december 2018 zijn de kinderen van de heer [naam] volgens het Rijksregister gedomicilieerd op het adres van [naam]. Deze domiciliëwijziging gebeurde retroactief met ingang van 24 december 2018 nadat de wijkagent is langsgekomen op 28 januari 2019.

Op 30 januari 2019 contacteerde [naam] via een webformulier de uitbetalingsactor met de vraag om de kinderbijslag voor zijn kinderen [naam] en [naam] niet langer aan de moeder [naam] maar aan hem te betalen aangezien de kinderen nu officieel bij hem gedomicilieerd zijn. Hij vraagt ook naar de groepering van de 4 kinderen gelet op de retroactieve domiciliëring dd. 24 december 2018.

Op 6 februari 2019 bezorgde [naam] aan [naam] een EOT addendum dd. 20 december 2018 (ondertekend op 24 december 2018 door [naam] en [naam]). Hieruit blijkt de wil van beide ouders om de kinderbijslag voor hun kinderen te laten uitbetalen aan [naam]. Deze overeenkomst werd geregistreerd op 1 april 2019.

Per e-mail van 4 april 2019 liet de uitbetalingsactor [naam] aan [naam] weten dat er geen groepering in rang meer mogelijk is volgens de Algemene Kinderbijslagwet voor de betrokken kinderen.

Per e-mail van 13 maart 2019 liet de uitbetalingsactor [naam] aan [naam] weten dat er geen groepering in rang meer mogelijk is volgens de Algemene Kinderbijslagwet voor de betrokken kinderen.

3. Standpunten van de partijen

Verzoekende partij is het niet eens met de beslissingen van de uitbetalingsactoren om de groepering volgens de Algemene Kinderbijslagwet te weigeren voor hun nieuw samengesteld gezin van samen 4 kinderen op 24 december 2018.

Verzoekende partij argumenteert dit standpunt als volgt:

- Zij menen dat aangezien zowel de domiciliëwijziging als de ondertekening van het EOT-addendum (= de overeenkomst tot wissel van de kinderbijslagtrekkende voor

in 2018 gebeurde, dit alles volgens de dan geldende reglementering dient te worden verwerkt, onafgezien van het feit wanneer dit administratief verwerkt wordt.

- Zij verwijzen naar de Memorie van toelichting inzake het Groeipakketdecreet (art. 208, p. 134-140) waaruit volgens hen blijkt dat nieuw samengestelde gezinnen, op 31 december 2018 samengesteld volgens de AKBW recht hebben op kinderbijslag.

Zij citeren de volgende passages:

“Het begrip ‘recht geopend hebben’ op de kinderbijslagreglementering op 31 december 2018 wordt verduidelijkt in die zin dat het volstaat dat op datum van 31 december 2018 ten aanzien van het kind de toepassingsvoorwaarden van de kinderbijslagreglementering zijn vervuld (p. 135).”

“Artikel 208, §2, verduidelijkt hierbij ook dat de groepering rond de bijslagtrekkende zoals deze bestond op datum van 31 december 2018, overeenkomstig artikel 42 van de Algemene kinderbijslagwet en zoals die samengesteld is, of had kunnen samen gesteld zijn, op 31 december 2018 (om 23.59 uur) een ijkpunt is.” (p. 135)

In artikel 210 Groeipakketdecreet lezen zij:

“Onder de opening van het recht op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering op 31 december 2018 wordt verstaan het op dat tijdstip voldoen aan de toepassingsvoorwaarden van de kinderbijslagreglementering. Het is niet relevant of de effectieve aanvraag tot toekenning van de kinderbijslag op 31 december 2018 al effectief is ingediend.”

- Zij stellen dat zij nergens – noch in de AKBW, noch in het groeipakketdecreet, noch in de memorie van toelichting – lezen dat het vormen van een nieuw samengesteld gezin en een wijziging van bijslagtrekkende na 1 december 2018 de rangorde van de kinderen in een nieuw samengesteld gezin zou beïnvloeden en dat voor nieuw samengestelde gezinnen vanaf 30 november 2018 de nieuwe reglementering reeds toegepast zou worden.

Voorts trekken zij de parallel met de kinderen geboren in december 2018, die ook pas in 2019 kinderbijslaggerechtigd worden en voor wie de rangorde wel nog wordt toegepast.

Ter zitting bevestigt verzoekende partij de argumenten die reeds eerder schriftelijk werden meegedeeld.

Eerste verwerende partij argumenteert dat in toepassing van artikel 48 AKBW de groepering van de kinderen pas kan gebeuren vanaf 1 januari 2019. De transitie naar het Groeipakket is echter gebeurd op basis van de dossiers zoals deze bestonden op 31 december 2018 (artikelen 208 en 210 Groeipakketdecreet).

Tweede verwerende partij verwijst naar de samenlezing van artikel 208, §2 Groeipakketdecreet en artikel 42 AKBW alsook naar artikel 225 Groeipakketdecreet. Zij oordeelt dat aangezien op 31

december 2018 de bijslagtrekkende ex-partner en de bijslagtrekkende nieuwe partner niet samenwonen, de kinderen niet kunnen gegroepeerd worden.

4. Beoordeling in rechte

4.1. In casu gaat de betwisting over het bedrag van de gezinsbijslagen dat aan de kinderen van het nieuw samengesteld gezin kan worden toegekend.

Aangezien alle betrokken kinderen geboren zijn vóór 1 januari 2019, zijn de specifieke overgangsmaatregelen bepaald in het 'decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid' (hierna Groeipakketdecreet) van toepassing voor het bepalen van het bedrag van de gezinsbijslag dat aan de kinderen kan worden toegekend.

Cf. Art. 209, §2 Groeipakketdecreet: 'De artikelen van de kinderbijslagreglementering die zijn opgenomen in boek 5, deel 2, zijn van toepassing op rechtgevende kinderen die geboren zijn vóór 1 januari 2019.'

In voormeld Boek 5, deel 2, wordt bij deze overgangsbepalingen een onderscheid gemaakt tussen de basisbedragen (titel 1), de kinderbijslag voor wezen (titel 2), de zorgtoeslagen (titel 3), de sociale toeslagen (titel 4), de begunstigden (titel 5) en de keuze van de uitbetalingsactor (titel 6).

In het voorliggende dossier zijn de overgangsbepalingen vervat in artikel 210 van voormelde titel 1 (basisbedragen) van toepassing.

Cf. Art. 210, §1. Een rechtgevend kind dat geboren is vóór 1 januari 2019 en voor wie het recht op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering is geopend op 31 december 2018, blijft recht geven op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering als aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8, is voldaan.

Het bedrag van de kinderbijslag waarop het kind, vermeld in het eerste lid, recht geeft, wordt vastgesteld in paragraaf 2.

Onder de opening van het recht op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering op 31 december 2018 wordt verstaan het op dat tijdstip voldoen aan de toepassingsvoorwaarden van de kinderbijslagreglementering. Het is niet relevant of de effectieve aanvraag tot toekenning van de kinderbijslag op 31 december 2018 al effectief is ingediend.

§ 2. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag overeenkomstig paragraaf 1, blijft recht geven op de kinderbijslag, zoals die bestond binnen de groepering rond de bijslagtrekkende op 31 december 2018, overeenkomstig artikel 42 van de Algemene kinderbijslagwet.

In afwijking van het eerste lid, als verschillende rechtgevende kinderen als vermeld in paragraaf 1, behoren tot de groepering rond de bijslagtrekkende, zoals die bestond op 31 december 2018, wordt het bedrag van de kinderbijslag waarop die kinderen recht geven, in aflapende wijze aangepast in functie van de leeftijd van de rechtgevende kinderen binnen die groepering. Het jongste kind krijgt daardoor de laagste kinderbijslag, het tweede jongste kind de tweede laagste kinderbijslag en het derde jongste en oudere kinderen de hoogste kinderbijslag. Die aanpassing wordt doorgevoerd vanaf 1 januari 2019.

Ingevolge het supra geciteerde artikel 210, §1, tweede lid en artikel 210, §2, eerste lid van het Groeipakketdecreet wordt het bedrag van het kind geboren vóór 1 januari 2019 derhalve bepaald door de rang van het kind binnen de groepering rond de bijslagtrekkende op 31 december 2018, waarbij voor de groepering dient te worden teruggegrepen naar de voorwaarden bepaald in artikel 42 AKBW (Algemene Kinderbijslagwet).

4.2. Overeenkomstig artikel 42 AKBW wordt het bedrag van de kinderbijslag bepaald door de rang die het kind inneemt in het gezin volgens de volgorde van de geboorte van de kinderen (art. 42, § 1, eerste lid AKBW). Bij het bepalen van de rangregeling worden de rechtgevende kinderen gegroepeerd rond de bijslagtrekkende, dit is degene die het kind opvoedt en aan wie de kinderbijslag wordt betaald (art. 42, §1, tweede lid AKBW).

4.3. Wie de bijslagtrekkende is, werd bepaald in artikel 69 AKBW. Meer bepaald was bij wet vastgelegd dat wanneer de twee ouders die niet samenwonen, het ouderlijk gezag gezamenlijk uitoefenen, de kinderbijslag principieel wordt betaald aan de moeder. Maar wanneer het kind bij de vader gedomicilieerd is, kan de vader evenwel aan het kinderbijslagfonds vragen dat de kinderbijslag aan hem betaald wordt: vereist is een eenvoudige aanvraag van de vader en dat het kind en zichzelf op de datum van de aanvraag dezelfde hoofdverblijfplaats hebben volgens het Rijksregister (art. 69, §1, derde lid AKBW). Via deze procedure verwerft de vader de hoedanigheid van bijslagtrekkende, zodat rekening kan worden gehouden met de groepering van de kinderen in het (nieuwe) gezin van de vader.

4.4. In casu stelt de Geschillencommissie vast dat:

- de betrokken kinderen op 24 december 2018 officieel bij de vader werden gedomicilieerd (ingevolge de aanvraag op 24 december 2018 bij de gemeente tot domiciliewijziging voor de kinderen van . . . en het bezoek van de wijkagent op 28 januari 2019, waarna de kinderen met terugwerkende kracht werden gedomicilieerd bij . . . ; op 24 december 2018);
- en dat de vader . . . daags na het bezoek van de wijkagent en de retroactieve domiciliewijziging, op 30 januari 2019 een formele aanvraag richtte aan het kinderbijslagfonds om te worden beschouwd als bijslagtrekkende zodat de groepering in zijn gezin zou kunnen plaatsvinden.

Hierbij dient te worden gewezen op de bepaling van artikel 69, §1, derde lid, in fine: *"De kinderbijslag wordt echter volledig aan de vader betaald vanaf diens aanvraag, als het kind en zichzelf op die datum dezelfde hoofdverblijfplaats hebben in de zin van artikel 3, eerste lid, 5°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen."*

Met andere woorden is het wettelijk vereist dat de kinderen bij de vader zijn gedomicilieerd op het moment dat hij de groepering vraagt aan het kinderbijslagfonds, en kon de heer . . . derhalve logischerwijze zijn aanvraag bij het kinderbijslagfonds niet doen zolang de adreswijziging op administratief vlak niet was voltrokken (d.w.z. officiële domiciliewijziging in het Rijksregister, ter bevestiging van de feitelijke gezinssituatie op 24 december 2018).

Deze redenering wordt ook ondersteund door de toelichting in de e-mail dd. 26 juni 2019 van verzoekende partij:

“30/01/2019 is inderdaad de dag waarop er voor het eerst contact is geweest met het kinderbijslagfonds en niet 29/01/2019 zoals eerder vermeld.

We hadden de kinderbijslagfondsen niet eerder gecontacteerd omdat we er vanuit gingen dat zolang de domiciliewijziging niet officieel in orde was, er nog geen vraag tot aanpassing van kinderbijslaggerechtigde mogelijk was. We gingen er vanuit dat dit nadien met terugwerkende kracht geregeld zou worden.

Dit volgt dan hetzelfde principe als bij de geboorte van een baby, waarbij ook alles (inclusief de kinderbijslag) met terugwerkende kracht geregeld wordt na de aangifte van de geboorte. Ook voor de personenbelasting wordt dit met terugwerkende kracht uitgevoerd.

We waren op de hoogte van de hervorming van de kinderbijslag met nieuwe regels voor kinderen geboren na 01/01/2019. We dachten echter dat kinderen die eerder geboren werden volledig in het oude systeem bleven. Verschillende website zoals vlaanderen.be en groeipakket.be laten dit ook uitschijnen. “

Hierbij dient ook te worden verwezen naar de geijkte administratieve procedure bij de kinderbijslagfondsen onder de Algemene Kinderbijslagwet, om – wanneer zij het automatisch bericht van domiciliewijziging van de kinderen in het kader van co-ouderschap ontvingen vanuit het Rijksregister – het gebruikelijk was om de vader te informeren dat hij wettelijk de mogelijkheid had om via een eenvoudige aanvraag aan het kinderbijslagfonds te bevestigen dat hij voortaan de kinderbijslag wenste te ontvangen. Met andere woorden, de vader werd gewezen op zijn rechten en de voordeliger groepering die zo kon ontstaan.

In het voorliggende dossier richtte de vader op eigen initiatief zijn aanvraag aan het kinderbijslagfonds, zonder dralen nadat de in december aangevraagde domiciliewijziging administratief kon worden voltrokken.

In die context lijkt het dan ook moeilijk verdedigbaar dat de domiciliewijziging die feitelijk en administratief plaatsvond op 24 december 2018 en berust op de wilsovereenstemming van beide ouders van de betrokken kinderen, niet zou kunnen leiden tot de beoogde groepering aangezien de aanvraag van de vader bij het kinderbijslagfonds onmogelijk vroeger dan de officialisering door de wijkagent kon plaatsvinden.

Bovendien was het quasi onmogelijk voor de betrokken vader om ervan op de hoogte te zijn dat de exacte timing van zijn aanvraag om domiciliewijziging en de daarmee gepaard gaande aanvraag om de kinderbijslag te ontvangen een belangrijk element zou kunnen zijn, zodat het onredelijk lijkt van een burger te kunnen verwachten dat hij de finesses van de toepasselijke wetsartikels en de (financiële) impact ervan in het kader van de overgangsregeling van het Groeipakket zelf had kunnen achterhalen of inschatten.

4.5. Wat betreft de uitwerking in de tijd (toepassing artikel 70bis AKBW), kan worden verwezen naar de beslissing nr. 2019/004 dd. 14 juni 2019 van de Geschillencommissie.

Aldus stelde de Geschillencommissie toen vast dat de overgangsbepaling van art. 210, §2, eerste lid AKBW: ‘Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag overeenkomstig §1, blijft recht geven

op de kinderbijslag, zoals die bestond binnen de groepering rond de bijslagtrekkende op 31 december 2018, overeenkomstig artikel 42 AKBW. enkel uitdrukkelijk verwijst naar artikel 42 AKBW, en niet naar de bepaling betreffende de uitwerking in de tijd van een wijziging van bijslagtrekkende in artikel 70bis, eerste lid AKBW.

Cf. Art. 70bis, eerste lid AKBW: 'Iedere in de loop van een maand intredende verandering van bijslagtrekkende in de zin van de artikelen 69 en 70 heeft uitwerking de eerste dag van de maand volgend op die waarin deze verandering heeft plaats gehad. Als de verandering plaatsheeft op de eerste dag van een maand, heeft ze echter uitwerking vanaf die dag.'

Voorts stelt de Geschillencommissie vast dat de opheffingsbepaling in art. 209, §1 Groeipakketdecreet, uitdrukkelijk stipuleert dat de Algemene Kinderbijslagwet (AKBW) wordt opgeheven en de paragraaf 2 hieraan toevoegt dat de artikelen waarnaar verwezen wordt in de overgangsbepalingen opgenomen in boek 5, deel 2, van toepassing zijn voor de kinderen die geboren zijn vóór 1 januari 2019.

Cf. Artikel 209. §1. De kinderbijslagreglementering, vermeld in artikel 3, §1, 26°, wordt opgeheven vanaf 1 januari 2019 voor de toekenning van gezinsbijslagen.

§2. De artikelen van de kinderbijslagreglementering die zijn opgenomen in boek 5, deel 2, zijn van toepassing op rechtgevende kinderen die geboren zijn vóór 1 januari 2019.

Nazicht leert dat er in boek 5, deel 2, genaamd 'Overgangsbepalingen voor de toepassing van de gezinsbijslagen' van het Groeipakketdecreet uitdrukkelijk wordt verwezen naar tal van toepasselijke artikelen van de opgeheven Algemene Kinderbijslagwet (AKBW) maar dat er noch in de overgangsbepalingen van het decreet, noch in de memorie van toelichting, wordt verwezen naar de toepassing van artikel 70bis, eerste lid AKBW. Uit de wetgevingstechnische opmaak van het decreet kan dan ook niet worden afgeleid dat het de wil van de decreetgever was om een vertragingseffect toe te passen op het groeperingsmechanisme in het kader van de specifieke overgangsmatregelen van het Groeipakketdecreet.

De Geschillencommissie verwijst tevens naar de ratio legis van art. 70bis, eerste lid AKBW om omwille van intern-administratieve redenen eigen aan het dossierbeheer de uitwerking in de tijd van een wijziging van bijslagtrekkende in de loop van een maand op uniforme wijze te laten ingaan voor de toekomst, met name op de eerste dag van de volgende maand waarbij tevens beoogd wordt om retroactieve aanwijzingen van bijslagtrekkende (en regularisaties/terugvordering van onverschuldigde bedragen voor het verleden) te vermijden. Maar waarbij het weinig relevant lijkt om dit vertragingmechanisme te laten spelen in het kader van het consolideren van de toekenningsvoorwaarden bepaald in de artikelen 69, §1, derde lid AKBW en artikel 42, §1, derde lid AKBW waaraan dient te zijn voldaan op het ijkpunt van 31 december 2018 waarbij het bedrag van de gezinstoelagen op dat moment wordt vastgeklemd in de overgang van de Algemene Kinderbijslagwet naar het Groeipakketdecreet.

5. Beslissing

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen,

stelt de Geschillencommissie vast dat de vordering van verzoekende partij ontvankelijk is voor de periode vanaf 1 januari 2019 en gegrond is in die zin dat verwerende partij de groepering van de vier kinderen rond de vader dient vast te stellen op 31 december 2018, met uitbetaling vanaf 1 januari 2019 volgens deze rangregeling.

Aldus uitgesproken te Brussel op 28 juni 2019.

De commissie was samengesteld uit :

- De heer Herman Verlinden, voorzitter;
- De heer Ignace Lambert en de heer Maarten Vankeersbilck, effectieve leden.

Opgemaakt in vier originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van 3 maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van dit aangetekend schrijven (art. 115, § 1, 1e lid van het Decreet van 27 april 2018¹ en art. 22, 3e lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018²).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens

¹ Tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

² Betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan.

Door toepassing van het Decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wijzig vanaf 18 april 2019 de naam van 'Kind en Gezin' in 'Opgroeien regie'.

De taken en opdrachten van het agentschap Kind en Gezin worden integraal overgenomen.

Vanaf de inwerkingtreding van het vermelde decreet van 1 maart 2019 wordt op alle officiële documenten de benaming 'Opgroeien regie' gebruikt.

De benaming Kind en Gezin wordt nog behouden in communicatie naar de ouders en voorzieningen om de herkenbaarheid en continuïteit van de dienstverlening te behouden.